

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Homilija prigodom hodočašća svećenikâ Zagrebačke crkvene pokrajine u Krašić o 20.
obljetnici beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca
Krašić, 3. listopada 2018. godine.
Liturgijska čitanja: *Job 9, 1-12.14-16; Lk 9, 57-62*

Draga braćo biskupi i prezbiteri, dragi bogoslovi, braćo i sestre u Kristu!

1. Koliko je samo svećenika, redovnika i bogoslova potajno dolazilo kardinalu Alojziju Stepincu u Krašić, da bi ga vidjeli, primili blagoslov, prenijeli poruku i dobili novo nadahnuće za ustrajnost u životu i apostolatu! Koliko su baš ova mjesta, ne samo crkva i župna kuća, nego vrtovi i njive, putovi i staze, bili svjedoci susreta, pogleda i molitava.

Danas smo ovdje mi biskupi, svećenici i redovnici, s našim bogoslovima na hodočašću. U razmišljanjima o danu spomena na 20. obljetnicu proglašenja blaženim kardinala Stepinca osjetili smo da mi, svećenici, danas trebamo biti upravo ovdje, u Krašiću.

Često se nalazimo u Mariji Bistrici, u ozračju duhovnosti i širine Crkve koju oblikuje ne samo pobožnost prema Majci Božjoj, nego i prepoznavanje velikih nadahnuća i događaja važnih za vjerničku zajednicu, kao i osobnih poticaja koji otkrivaju Božju blizinu u našem životu. Zato smo prije dvije godine ovakav susret imali upravo u našem nacionalnom hrvatskom marijanskom svetištu, u kojemu smo prije dva desetljeća u zajedništvu sa svetim papom Ivanom Pavlom II. i cijelom Crkvom slavili beatifikaciju pastira i mučenika Alojzija.

Hodočastimo danas u Krašić da bismo se spomenuli svih svećenika i drugih ljudi koji su unatoč teškoćama, žrtvama i čak opasnostima po život, dolazili ovamo Nadbiskupu, da bi čuvali i jačali vjerničku povezanost i crkveno zajedništvo. Sve je to i nama danas potrebno, a ovo je mjesto bilo i ostalo duhovno središte za obnovu u našoj svakidašnjici. U hodočašćima s vjernicima, kao i u prigodama kada se nađemo sa skupinom svećenika ili pak pojedinačno dolazimo u Krašić, osjećamo da ovo mjesto zrači i privlači svetošću. Ta svetost desetljećima oblikuje našu svećeničku duhovnost i crkvenost, vraća nas na bitno u našem pozivu, daje snagu i čuva nadu.

2. Zbog čega je ovo mjesto u Krašiću postalo mjestom osobite duhovne prisutnosti? Ponajprije jer je nadbiskup Stepinac trajno živio u Božjoj prisutnosti, njome bio zahvaćen i njome vođen.

Čuli smo kako starozavjetni Job progovara prijateljima, opisujući jedini stav koji je njemu samomu uvjerljiv i koji smatra ispravnim pred Bogom. Naime, postoje stvari koje su očite i može ih se odmah razumjeti. Postoje i takve koje zahtijevaju sazrijevanje, koje traže vremenski odmak. A postoji i ono što čovjek nikada ne može do kraja shvatiti. Jedini pristup koji ima smisla jest molitva i vapaj Gospodinu; ostati u razmatranju i u razgovoru s Bogom; otvarati mu se te istodobno ponirati u njega, usvajati i čuvati Božju prisutnost u svom životu.

Jobov odgovor pokazuje da se čovjek ne može opravdati pred Bogom, da je odnos Boga i čovjeka odnos Stvoritelja i stvorenja te da ne dolikuje prigovarati Bogu, nego moliti milost. Job u svojoj patnji uviđa tu razliku i shvaća Božju veličinu u kojoj se ne usudi ni misliti da bi Bog uopće slušao njegov glas.

Dok je Stvoritelj za Joba nedostupan i nevidljiv, veličina koja ne podliježe ljudskim očekivanjima, Job zna da Bog ne može biti nepravedan i hirovit, premda toliki događaji ne dopuštaju čovjeku da ih pronikne i nađe im konačno značenje. Ti su događaji u mnogočemu proturječni dovodeći ljude do tjeskobe i očaja, koje samo Bog može rasvijetliti. To je granica na kojoj Job ne odustaje od povezanosti s Bogom, od vjere i pouzdanja u Boga. Job, kada ne razumije zašto se nešto događa, vapi Gospodinu, postavlja pitanja, ne odustaje u tom nastojanju, ali ne upada u očaj.

3. Draga braćo i sestre, trpljenje ostaje izazov za svakog čovjeka. Trpljenje je izazov u svakom vremenu te posebno postavlja pitanja u pokušajima koji ne prihvaćaju Božju providnost. Nadbiskup Stepinac se na osobit način našao pred kušnjom ponora zla i upravo je ovdje, najviše u ovoj crkvi u vrijeme komunističkog zatočeništva tražio odgovore na mnoga pitanja. Uvijek je imao Boga na prvome mjestu i ponavljao: *U tebe se, Gospodine, uzdam.*

Blaženi je Alojzije znao što Jobu nije bilo dano, ali je već vjerom naslućivao. Kardinal Stepinac je znao da je taj ponor i tu razdaljinu, koju čovjek ne može premostiti, Božja ljubav dokinula u utjelovljenju Isusa Krista; u Njegovom križu i uskrsnuću povezala novim Savezom pomirenja i blizine Boga i čovjeka. Kristovo otajstvo daruje nam nove oči za gledanje i življenje stvarnosti, odgaja nas za prepoznavanje Božje providnosti, za davanje hvale Bogu i za donošenje Boga drugima. No, time kušnja ne prestaje, ali nasljedovanje Isusa uvijek traži pouzdanje i predanost.

Draga braćo svećenici, ovo je Stepinčev rodni kraj, tu je on rođen prije 120 godina, tu su se dogodili njegovi prvi susreti s prirodom, s ljudima; tu su njegove prve spoznaje o Bogu i otajstvu života, njegovo traženje, planovi i snovi, prva pitanja o trpljenju bližnjih koja je ponovno pronalazio na svim svojim daljnjim životnim koracima. Pitanja o tome zbog čega i radi čega postoji patnja; zašto Bog ne očituje svoju snagu pred nepravdom; zašto su toliki ljudi poniženi u svome dostojanstvu i radi čega je on prolazio osudu, zatvor i sužanjstvo u svojoj nedužnosti.

Blaženi je Alojzije upravo u Krašiću – gdje su njemu svako drvo, vlati trave, zore i zalazi sunca, kiša i snijeg, domaći govor i sjećanja imali posebnu snagu – razmatrao svoj poziv znajući da nije učenik nad Učiteljem, pri čemu su posebno snažne Isusove riječi iz današnjeg Evanđelja.

4. Naš Blaženik, nalazeći se ovdje u skučenosti prostora, pod neprestanim pritiskom zemaljskih moćnika, suočen s neistinom i nepravdom totalitarističkog režima, na korjenit je način živio Isusov zahtjev da njegovi učenici ne budu navezani na materijalnu sigurnost i na osobne odnose, nego da računaju na to da nemaju sigurna utočišta osim Gospodina, da ne budu zarobljeni zemaljskim poveznicama i da ne ostanu zagledani u svoje planove i osjećaje, nego u Božju prisutnost, poslušni Božjoj volji.

Kardinal Stepinac svjedoči tu bezuvjetnost. Kod njega služenje u svećeničkoj i biskupskoj službi ne odaje grčevitost u vršenju Božje volje. U odgovorima trojice iz Evanđelja koji su osjetili poziv vidimo da svatko od njih želi najprije izvršiti svoju volju, a zatim Božju. Njihovi se razlozi čine više nego opravdani, ali pokazuju da im na prvome mjestu nije nebesko kraljevstvo, nego uvijek postoji nešto što je prije Gospodina.

Prvi, koji bi za Isusom kamo god on pošao, dobiva upozorenje da se ne može osloniti na sigurnost doma, na zaštitu i gostoprimstvo. Isus osjeća da njegov sugovornik nije spreman trajno odlaziti, biti odbačen i ne imati jamstva u prolaznome.

Drugi je naprotiv spreman, ali ne odmah. I dobiva odgovor koji izgleda bešćutan, ali ga tim odgovorom Isus odvraća od zamisli da u odnosu na Boga uvijek ima nešto važnije. To je zahtjev pred kojim se nalazi čovjek vjere, počevši od Abrahama. To je zahtjev koji čovjeka stavlja pred dilemu: ljubav prema daru što ga je Bog darovao ili najprije ljubav prema Darivatelju? Nijedna zemaljska stvarnost, ma kako dragocjena, ne može zamijeniti Boga. U tome se sastoji življenje u čistoći srca.

Treći kandidat, koji želi biti Isusov učenik, spaja poteškoće prve dvojice. On sebe stavlja u središte. To više nije kuća, niti ljubav prema ocu, nego on postavlja redosljed važnosti u odnosu na sebe. Isus donosi sliku vezanu uz proroka Elizeja koji je napustio i plug

i oranicu, radi druge sjetve, radi naviještanja Božje riječi. Obazirati se unatrag znak je oklijevanja. Kada je u našoj sredini Isus, ne treba gubiti vrijeme na već izoranu brazdu i neprestano se vraćati u prošlost, na prošlu službu. Tko je navezan na osobe, na stvari, na vlastiti 'ja', i traži sigurnosti koje ne proizlaze iz poslušnosti Bogu, nije pronašao pravu radost Božjega kraljevstva.

5. Draga subraćo u svećeništvu, kod blaženoga Alojzija gledamo primjer jednostavnoga predanja Bogu. Jednostavnoga, jer se vidi da je u njegovu vremenu i u njegovim nastojanjima na prvome mjestu Bog, Crkva, njegovo kršćansko, svećeničko i biskupsko poslanje. Tako svi njegovi svakidašnji poslovi i susreti imaju svoju neopterećenost, ali je prepoznatljivo tko je i što je na prvome mjestu.

U izabranome geslu: *U tebe se, Gospodine, uzdam*, spojeni su svi vidici današnje Božje riječi upućene nama: pouzdanje koje daje slobodu; trpljenje koje ima smisla; služba kojom se nesebično naviješta i dosljedno živi Evanđelje.

Govor o svetosti u ovome se prostoru nameće sam od sebe, jer svetost se ne može ograničiti. Dolazak ovamo i boravak ovdje za nas svećenike i buduće svećenike je plodonosan, jer se osjeća dah redovitosti naše svećeničke službe, a povijesne su okolnosti Krašiću dale da postane jezgra i da bude sjeme koje donosi obilat rod.

6. Dragi svećenici, u ovom zajedništvu, želim – zajedno sa subraćom biskupima – odati vam priznanje za vaš pastoralni rad i dati vam potporu u vašem svećeničkom životu. Ovdje smo danas da jedni druge, u izazovima i križevima koji pritišću Crkvu, jačamo u svećeničkom pozivu i potičemo na vjerno nasljedovanje Krista u zajedništvu Crkve.

Ovdje s blaženim Alojzijem snažno osjećamo da Gospodin treba ljude koji nisu prikovani uz svoje prohtjeve, bježeći u skloništa pred svijetom, nego spremne za svjedočenje Isusa ondje gdje smo od Crkve poslani.

Gospodin treba ljude u punini ljudskosti koji nisu zatvoreni u nejasnu religioznost i duhovnost bez dodira sa životnim stvarnostima, nego koji su znakovi pouzdanja i nutarnje radosti koja dolazi od slobode u Kristu.

Gospodin treba ljude koji se ne dopuštaju umrtviti grijesima, ranama i neuspjesima, neprestano gledajući unatrag, ljude koji znaju slijediti smjer gledajući buduće, naviještajući i otvarajući srca Riječi koju Gospodin želi posijati u ljudima.

7. Draga braćo i sestre, nismo došli ovamo potaknuti nekom nostalgijom, nego onime što svetost blaženoga Alojzija jest: izvor Isusove sigurnosti u suvremenim nesigurnostima, Isusove hrabrosti i jasnoće u vremenu nejasnoća, Isusove radosti i nade pred mnogim pitanjima koja izazivaju žalost i tjeskobe.

Ovdje osjećamo korake svoje braće i sestara, posebno svećenika koji su dolazili svome Nadbiskupu, njihovo oduševljenje, spremnost na žrtvu i vjernost Crkvi. Ovdje čujemo odjek njihova ohrabrenja, šapat njihove strepnje i snagu njihova pouzdanja. Ovdje vidimo da se u neznatnosti, s malo sredstava i s puno srca gradi Crkva koja se suprotstavlja silnicima snagom Evanđelja. Ovdje nalazimo kriterije razlučivanja dobra i zla u samoj Crkvi i izvan nje.

Na ovome mjestu, koje je ostalo karikom zajedništva i povezanosti, molimo za sveopću Crkvu, za papu Franju, za naše biskupije, za sve hrvatske biskupe, svećenike, redovnike i redovnice, Kristove vjernike laike u domovini i diljem svijeta, spominjući se da

je blaženi Alojzije svetac vjernosti i jedinstva Crkve, kao i siguran oslonac i kompas hrvatskomu društvu.

Ovdje smo u dubokom zajedništvu sa Svetim Ocem. Posebno ga podupiremo u njegovim neumornim nastojanjima da lice Crkve zasja obnovljenim sjajem. Danas molimo posebno po njegovim nakanama i rado se odazivamo njegovom pozivu moleći svetu kunicu, osobito u Marijinom listopadu, utječući se pod obranu Presvete Bogorodice i moleći svetog Mihaela Arkandela da nas obrani od zasjeda Đavla koji sije podjelu, razdor i nepovjerenje u Crkvi i svijetu. Rado se spominjemo da je upravo tu molitvu toplo preporučivao naš Blaženik.

Krašić blaženog Alojzija Stepinca ostaje mjestom pouke za sve koji žele lijepu i plemenitu Hrvatsku: svjesnu darova što ih je primila i vrjednota koje treba njegovati; Hrvatsku koja se zalaže za istinu i slobodu, za pravednost i poštenje, koje se ne može graditi zatajujući glas savjesti; Hrvatsku koja pokazuje vrijednost i smisao života; Hrvatsku koju trpljenje jača, a križ prosvjetljuje, odgaja i oplemenjuje za služenje bližnjima, svakome čovjeku, posebno najpotrebnijima.

Danas zahvalimo Gospodinu za tolike svete svećeničke primjere u davnoj i nedavnoj prošlosti i tolika svijetla nastojanja svećenika u našoj sadašnjosti. Danas zahvalimo i za dar novih svećeničkih zvanja kojima nas i ove godine Gospodin blagoslivlja.

Sve nas, u ovome listopadu, preporučujem zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Crkve i Kraljice Hrvata. Blaženi Alojzije, moli za nas svećenike i pomози nam da evanđeoskom ljubavlju ljubimo Crkvu i svoju hrvatsku Domovinu.

Amen.